

KOMPLETTERING AV SAMRÅD, ANLÄGGNING FÖR TILLVERKNING AV BATTERIANODMATERIAL

1. Inledning

Talga AB, nedan bolaget, avser att hos Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt söka tillstånd enligt 9 kap. och 11 kap. miljöbalken för förädling av upp till 25 000 ton grafitkoncentrat per år för att årligen kunna producera upp till 22 000 ton anodmaterial. Bolaget avser att lokalisera anläggningen för tillverkning av anodmaterialet till Hertsöfältet (Luleå industripark) i Luleå kommun. Verksamheten omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen), den högre kravnivån.

Ett avgränsningssamråd pågår och ett samrådsunderlag har sänts till myndigheter och berörda sakägare den 9 april 2021. Samrådsunderlaget har kompletterats den 22 april 2021 med information om anläggande av ledningar och tillhörande utrustning för uttag av kyl- och processvatten från och för utsläpp av behandlat processavloppsvatten till Sörbrändöfjärden. Samrådsunderlaget kompletterades ytterligare den 24 november 2021 med information om vattenverksamheter, samt med information om hur allvarliga kemikalieolyckor till följd av verksamheten ska kunna förebyggas och begränsas (Sevesofrågor).

Bolaget kompletterar nu samrådet med information om en ny uttagspunkt för uttag av kyl- och processvatten och anläggande av tillhörande ledningar och utrustning för detta, samt med information om planerad kvävgastillverkning.

Detta kompletterande samrådsunderlag utgör en integrerad del av, och ska läsas tillsammans med, tidigare framtaget samrådsunderlag och tidigare kompletteringar av underlaget, daterade den 9 april, 22 april och 24 november 2021. Samrådsunderlaget, och tidigare kompletteringar av detta, kan läsas och laddas hem på bolagets [hemsida](https://www.talga.se). www.talga.se.

Tidigare lämnade synpunkter på samrådsunderlaget har noterats och behöver inte meddelas på nytt. Eventuella ytterligare synpunkter ska lämnas skriftligen senast den 20 juni 2022 till nedanstående adress:

Talga AB
Kungsgatan 5B
972 35 Luleå

Eller via e-post till:

kontakt@talga.se, skriv ”samråd” i ämnesraden.

Eventuella synpunkter ska innehålla namn, adress och telefonnummer.

För frågor om samrådsunderlaget eller om samrådet i övrigt, kontakta Christin Jonasson via e-post: christin.jonasson@talgagroup.com, eller via telefon: 010-303 71 11.

2. Kompletterande information

2.1 Omlokalisering av uttagspunkt för uttag av kyl- och processvatten samt anläggande av ledningar och utrustning för detta

Tidigare i samrådsprocessen har bolaget angett att såväl uttag som utsläpp av kyl- och processvatten kommer att ske i Sörbrändöfjärden. Efter ytterligare arbete med utformningen av anläggningen planerar nu bolaget för att uttaget av kyl- och processvatten istället ska ske i Inre Hertsöfjärden. Utsläppet av kyl- och processvatten planeras fortsatt ske till Sörbrändöfjärden. Omlokaliseringen av uttagspunkten innebär inga förändringar av det totala uttaget av kyl- och processvatten i förhållande till vad som tidigare har angetts.

Uttagspunkten planeras att lokaliseras direkt väster om bron som förbinder Hertsöfältet med Svartön (Gräsörenbron). Ledningen för uttag av kyl- och processvatten planeras att anläggas parallellt med Gräsörenvägens västra sida, i kanten av befintlig kraftledningsgata. För anläggandet av uttagsledningen kan viss avverkning bli nödvändig på grund av behovet av att upprätthålla skyddsavståndet på 16 meter till kraftledningen. Bolaget kommer att arbeta för att eventuell avverkning minimeras.

Uttagsledningen kommer att förses med utrustning som förhindrar att fisk och andra organismer följer med kyl- och processvattnet in i systemet. Den inkommande rörledningen till pumpstationen kommer att vara vattenfylld och kopplad till en pumpgrop. Pumpar kommer att dimensioneras för att säkerställa att tillräckliga flöden och tryck kan upprätthållas och redundans kommer att finnas för att säkerställa pumpkapacitet i händelse av haveri.

Syftet med att omlokalisera uttagspunkten till direkt uppströms Gräsörenbron är huvudsakligen att få en kortare pumpsträcka. Då Inre Hertsöfjärden är uppdämd varierar inte heller vattennivån lika mycket som nedströms i kanalen och i fjärden. Den förhöjda vattentemperaturen i Inre Hertsöfjärden påverkar inte möjligheten att använda vattnet som kylvatten på ett betydande sätt. Pumpstationen kommer att placeras nära uttagspunkten och Gräsörenvägen för tillgänglighet och strömförsörjning. Pumpstationen kan också placeras i befintlig ledningsgata med anpassning till befintliga och, i den mån det är möjligt, planerade kraftledningar. På så vis minimeras påverkan på angränsande strandskog med höga naturvärden.

Allt arbete i vattnet kommer att utföras med stor aktsamhet för att minimera uppkomst av grumling och för att minska risken för att olja och andra miljöskadliga föroreningar når vattnet. Entreprenörer kommer att följa ett egenkontrollprogram som säkerställer att skyddsåtgärder utförs och att påverkan på omgivningen i samband med anläggningsarbetena minimeras. Schaktning i botten behöver endast ske i ett begränsat område vid anslutning till land. Siltgardiner kan användas för att minimera spridning av grumling i samband med schakt i vattenområdet.

Varken anläggandet av ledningen för uttag av kyl- och processvatten från Inre Hertsöfjärden, eller själva uttaget av kyl- och processvatten, bedöms påverka vattenförekomsten på ett sätt som kommer att medföra en statussänkning eller äventyra uppfyllandet av gällande miljö kvalitetsnormer. Vid stranden kommer en liten del av ett område med naturvärdesklass 2 att påverkas av avverkning och schakt. Då den påverkade ytan är en liten del av naturvärdet och då området redan angränsar till befintlig infrastruktur bedöms påverkan som liten. Anläggandet av ledningen utförs inom och i utkanten av befintlig ledningsgata längs befintlig väg i ett redan påverkat område.

En mer detaljerad beskrivning av ledningarna och uttagspunkten, samt bedömda miljökonsekvenser av anläggningsarbetena och av uttaget av kyl- och processvatten, kommer att redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

2.2 Kvävgastillverkning

Bolaget har tidigare under samrådsprocessen informerat om att den planerade verksamheten kräver hantering och användande av kvävgas. Bolaget planerade inledningsvis för att inhandla kvävgas externt och sedan transportera kvävgasen till anläggningen. På grund av det stora behovet av kvävgas, och för att eliminera risker förenade med transport av förvätskad kvävgas, har bolaget nu beslutat att istället tillverka kvävgas inom anläggningen med hjälp av eldriven PSA-utrustning (pressure swing adsorption). Årsbehovet av kvävgas vid anläggningen bedöms uppgå till ca 19 400 ton, vilket kommer att framställas på plats. Kvävgasanläggningen kommer att placeras centralt inom anläggningen med beaktande av de skyddsavstånd som krävs för denna typ av anläggning.

Den planerade kvävgastillverkningen omfattas av tillståndsplikt B och verksamhetskod 24.45, anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Den kommande tillståndsansökan för den planerade verksamheten kommer att inkludera ansökan om tillstånd till kvävgastillverkningen.

Kvävgastillverkningen kommer att ske inom ramen för anodtillverkningsprocessen, där kvävgas kommer att användas för att skapa en syrefri miljö (kvävgasinertering). För tillverkningen av kvävgas kommer en kvävgasgenerator med adsorptionsteknologi att användas. I generatoren tas luft in från omgivningen och syre, koldioxid och vatten avlägsnas ur luften genom att fångas upp av en adsorbentmassa. På så sätt kan rent kväve genereras upp, vilket sedan komprimeras och lagras. Vatten, koldioxid och syre ventileras sedan åter ut i atmosfären.

Kvävgas kommer att lagras i två tankar om vardera 36 m³ och transporteras via ett ledningssystem till pyrolyssteget i anodproduktionen där den används för att åstadkomma en inert atmosfär i ugnen. Efter användning i pyrolyssteget kommer rökgaserna att ledas till en brännkammare där syre tillförs och temperaturen säkerställer att fullständig förbränning av kolväten sker. Adsorptionsmassan i kvävgasgeneratoren kommer att behöva bytas med jämna mellanrum (uppskattningsvis en gång om året till en gång vart tredje år).

De huvudsakliga miljökonsekvenserna av att tillverka kvävgas inom anläggningen är förknippade med processens energianvändning. Talga planerar att använda grön el levererad från Luleå Energi. Anläggningen medför inga utsläpp till vatten eller nettoutsläpp till luft. Riskbilden som presenterats i tidigare samrådsunderlag bedöms inte förändras till följd av kvävgasproduktionen.

En mer detaljerad beskrivning av kvävgastillverkningen, inklusive bedömda miljöeffekter av och eventuella risker kopplade till tillverkningen, kommer att redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.